

ROVERING A ODDÍL RUKU V RUCE

Aneb když se čas
u roveringu a oddílu
nevylučuje, ale

SKVĚLE! doplňuje!

Tato příručka je určena pro střediskové činovníky či kohokoliv, kdo s rovery a rangers pracují (RS* průvodci) a nebo i samotné starší rovery ("Provázející"), kteří se se situací kolize vlastního RS* programu a vedení oddílů potýkají.

** RS znamená Rover Scout a označuje rovera i rangers či cokoliv roverského - např. RS program = roverský program*

Roveři a rangers jsou poslední výchovnou kategorií (viz stanovy Junáka - českého skauta) a roverský věk je naprosto klíčový pro úspěšné završení skautské výchovy. Rovering nemá být o „ponechání roverů jejich vlastnímu osudu“ ve víře, že si sami přece nějak najdou cestu.

Vědomá práce s našimi členy v roverském věku také nepochybně zvyšuje šance na udržení těchto lidí ve skautském hnutí. Pokud budou v období mladšího roverského věku cítit naši podporu, pokud jim pomůžeme se v široké nabídce zorientovat a najít smysl a cestu k jejich dalšímu rozvoji, zamezíme tím snáze tomu, že po pár letech se skautingem přestanou.

No jo, ale jak to skloubit s tím, že jim chceme nabídnout, aby zároveň pomáhali s vedením oddílů mladších členů?

Z oddílu je nemusíme hned vytrhávat, abychom jim dopřáli rovering, oddíl může být součástí jejich osobního rozvoje. Snažme se je však nadále podporovat v tom, aby se stále vnímali jako roveři a rangers (jimiž ve věku 15 - 24 let jsou) a ne jen jako činovníci, kteří na středisku něco opracovávají*. Měli by se cítit být opečováni a stále součástí skautské výchovy, kde vedení oddílu berou spíše jako součást jejich roverské cesty.

** Mějme na paměti dvě důležitá pravidla: 1) Není dobré automaticky předpokládat, že každý RS se bude podílet na vedení oddílů mladších členů. Každý má jiné předpoklady a stále, co nabídnout. Dávajme tedy RS různé možnosti realizace. 2) Je v pořádku se rozhodnout, že např. rok až dva budou RS mít prostor jen na svůj roverský program a až poté se rozhodnou, zda, do jakého oddílu a co půjdou dělat za roli.*

Působím u oddílu, jsem činovník a ne rover.

Kolik ti je?

20 let.

Tak jsi roverem. Každý skaut v tomto věku patří do roverské výchovné kategorie.

No možná jo, noo, ale nemám na to čas, vedu oddíl.

Víš, čím je roving charakteristický?

No, že je potřeba mít kmen...

Není ;) Kdybych měl shrnout roving jedním přídavným jménem, víš které by to bylo?

Cool?

To taky, ale hlavně, že roving je rozmanitý. Otevírá totiž pestrou škálu možností, jak ho prožít, včetně působení u oddílu, ale nemá to být jen o něm. Ukážu ti, jak o tom lze přemýšlet a jak se ponořit do oddílu i rovingu naplno, aby se to vzájemně podporovalo!

DVĚ ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA

1 ODDÍL ROVERŮM NESTAČÍ

Nerovzvíjí se roveři při působení v oddílu dostatečně?

Ztěžší. Skautská výchovná metoda a výchovné kompetence jsou toho důkazem.

Zkuste si někdy jednoduché cvičení: projděte si **kompetence skautské výchovy pro roverský věk** a zaznamenejte, jaké z nich jsou rozvíjeny působením u oddílu. Je skvělé vidět, kolik toho dospívající skauty a skautky vedení oddílu učí a jaké příležitosti získávají! Ale těžko jsou postihnuta všechna roverská témata, zejména v potřebné hloubce. Dává to zcela smysl. Když se jejich rozvoji nevěnují ve skupině vrstevníků (těžko s vlčaty vyrazíte na puťák do Rumunska), ve svém vlastním symbolickém rámci, s podporou v podobě průvodce a s vlastními nástroji postupného rozvoje (ano, hádáte správně, jde o prvky skautské výchovné metody), tak to ani nelze udělat kvalitně a hlavně v duchu skautské výchovy, kterou jim chceme dopřát!

Zkrátka, když se podíváme na dvě klíčová vodítka při výchově jakékoliv výchovné kategorie Junáka - českého skauta, tedy na skautskou výchovnou metodu a na kompetence skautské výchovy pro daný věk, je vcelku zřejmé, že roverská výchova není dostatečná pokud se RS rozvíjí jen skrze to, že vede oddíl mladších členů.

2 ODDÍL SE DO ROVERSKÉ CESTY VEJDE

Tak to je překérka! U vedení oddílů jsou roveři potřeba, jak tam nacpat ještě celý roving?

Nezoufejte, jde to!

Výhoda rovingu je, že je velmi rozmanitý. Nemusí mít každotýdenní schůzky, družiny a dvoutýdenní tábor. Roverská cesta má oproti té ve věku skauta*skautky neskonalé mnoho podob, chutí a barev. Lze se s roverskou skupinou (nemusí jít hned o kmen) potkávat méně často, ale třeba intenzivněji (za cestou do hor, společným projektem), navštívit roverský kurz, setkávat se s rovery napříč celým světem a nebo se rozvíjet osobními výzvami, k nimž nikoho nepotřebují. A tohle všechno jde nastavit individuálně a na míru aktuálnímu působení u oddílu mladších členů i aktuálním životním potřebám.

Záměr příručky Ruku v ruce je nasvítit právě ty situace, kde se oddílová a roverská cesta protínají a ukázat konkrétní tipy na to, jaké roverské aktivity lze dělat, aby se z nich profitovalo i v oddíle a kde na roving ušetřit čas na víc.

Zkrátka, roving a oddílová činnost se nevylučují. Tak na nic nečekej a vezmi si k ruce tuto příručku – bude ti průvodcem, jak na to.

Ruku v ruce ti představuje 3 části, které ukazují příležitosti, jak začít oddílovou a roverskou činnost vzájemně posilovat:

1. Roverská cesta - důležité milníky v kombinaci s oddílem [str. 6](#)
2. Programové nástroje - synergie jedna báseň! [str. 12](#)
3. A kde na to vzít čas při oddílových aktivitách? Tipy z praxe [str. 23](#)

1. ROVERSKÁ CESTA

DŮLEŽITÉ ROVERSKÉ MILNÍKY V KOMBINACI S ODDÍLEM

Na obrázku vykreslující cestu rovera či rangers v čase (15 - 24 let), je znázorněno, jaké rozvojové momenty mají dospívající kluci a holky v roverské výchově zažít (čísla 1–6).

Na dalších stránkách jsou rozvedené ty zásadní pro danou věkovou etapu (Putující RS a Provázející RS) a popíšeme, jak snadno či méně snadno je lze skloubit s oddílovým životem.

Pro ilustraci této míry používáme semaforové barvy:

- skvělá synergie
- docela skloubitelné
- více roverská záležitost

Radostný spoiler: červená barva, jako na běžném semaforu, není použita záměrně, neb u žádného z milníků nedochází k tomu, že by se nedal skloubit s oddílovým životem.

Komentář v tomto fontu se vyskytuje pod každou etapou a odpovídá na otázku: ***Odlišuje se to s ohledem na různé výchovné kategorie, které RS pomáhají vést?*** Jiná synergie totiž může nastat u vedení skautů a skautek oproti např. benjamínkovské skupině.

5 PRŮVODCEM PUTUJÍCÍM

Využij své zkušenosti s roveringem a provázej alespoň půl roku putující*ho. Můžeš také patronovat odborku skautům. Poté, co povedeš vlastní projekt a budeš provázet mladší RS, vybarví si druhý zářez na holi.

RS 20 — 24 LET

6 ZÁVĚREČNÝ RITUÁL

Tvá roverská cesta končí, ale ta skautská pokračuje dál. Je už jen na tobě, kudy povede. Urči si správný čas, kdy se s roverským věkem rozloučíš rituálem, vyměníš šátek a z kroje sejmeš symbolickou hůl.

Obrázek je výsekem z plakátu Putování roveringem.

SCAN
↓

Jeho interaktivní podoba ti představí rámec roveringu a podrobněji i možnosti, které roveři a rangers na své cestě mají.

PUTUJÍCÍ RS

- Vstupní rituál
- Roverský kompas
- Projekty a výzvy či odborky
- 3 víkendové puťáky

● Vstupní rituál

Rituál by měl být postaven na přijetí do roverského společenství nebo minimálně do etapy roverské výchovné kategorie. Proto se tato etapa roverského programu asi nejméně protíná s oddílovým životem a vyžaduje specificky roverské zaměření. Přesto se může dotýkat i oddílového života.

Zejména nemá-li nováček v roverském věku své roverské společenství, může tento přechod prožít s oddílem. Další oddíloví vedoucí udělají pro jednotlivce či další skauty*skautky ve věku 15+ drobný rituál. Při něm by mělo dojít zejména k uvědomění, že etapa skauta/skautky a jeho běžná podoba (pravidelné schůzky, družinové fungování, skautské výchovné nástroje) pro něj/ni končí a otevírá se něco nového. Stále je ve skautingu prostor pro jeho*její rozvoj a je v něčem odlišný, v něčem podobný a možná i tajemný. Ideální pomůckou, kterou mu pro to objevování neznámého můžete dát, je Roverský kompas.

Klíčové sdělení by mělo být, že skautské dobrodružství pro jeho věkovou kategorii nekončí a to i za situace, kdy nevstupuje přímo do roverského společenství na středisku a pomáhá u oddílu mladších členů. Pamatujme na to, že roving lze prožít i když nemáte kmen. Na oddílovém poli spolu s dalšími ve věku RS, např. členy oddílové rady, nebo členy střediska, či na roverských akcích a kurzech.

Funguje stejně bez ohledu na to, s jakou věkovou kategorií pracují. Ať už RS spoluvede benjamínky nebo skauty. Zpravidla 15letý člověk působí u oddílu spolu se staršími činovníky, často právě v roverském věku - tedy pokud nemá vlastní kmen - a tito oddíloví spolupracovníci, jsou ti, co by mu*ji rituál měli připravit).

Roverský kompas

Průvodce rovingem má ve svých kapitolách obsaženo (10 úkolů), které lze splnit kdykoliv. Lze si je rozvrhnout třeba do jednoho roku, dle aktuální chuti, a nijak zásadně neberou prostor RS u zapojení do oddílové činnosti. Leckteré úkoly jsou i v symbióze. Například tyto (označeny srdcem):

Buď RS — Rover Skaut a Rangers Skautka

Zjisti, co se pro tebe s přechodem mezi rovery a rangers mění a co zůstává stejné.

Putuj s průvodcem či průvodkyní

Setkej se se svým průvodcem*kyní. Zaznamenej si, co si z rozhovoru odnášíš.

Staň se součástí roverského společenství

Jeď na roverskou akci mimo své středisko.

Plň projekty a výzvy

Vyber si a splň výzvu a zapoj se do projektu.

Otevři se novým možnostem

Najdi stopy roverské činnosti. Co si chceš vyzkoušet? Vyber si jednu aktivitu a zkus ji.

Objevuj svoji vlastní cestu

Pošli svému budoucímu já vzkaz a uschovej ho na bezpečném místě. Můžeš se k němu průběžně vracet.

Hledej oporu v nejvyšší Pravdě a Lásce

Vydej se na cestu. Hledej odpovědi na otázky: Co pro mě znamená Pravda a Láska? Jaké hodnoty jsou pro mě nejdůležitější? Co pro mě znamená skautský slib? Co mi skautský zákon dal a může dát do života v dnešní době?

Naplněj heslo Sloužím

Co ve svém okolí chceš změnit? Začni na tom pracovat.

Buď vzorem a inspirací svému okolí

Kdo ve středisku nebo oddíle byl tvým vzorem a kdo je jím dnes? Je možné, že jsi pro někoho vzorem ty? Prober to s průvodcem*kyní.

Převzmi odpovědnost za svůj rozvoj

Vytvoř si plán na další roverský rok.

Staň se součástí roverského společenství

- Na roverské akci potkáš mnoho nových lidí. Noví lidé a aktivity přináší novou inspiraci do činnosti. Tu pak RS mohou převést do oddílu mladších členů.

Plň projekty a výzvy

- Zde je potenciál synergie velký. O tom se lze konkrétně přesvědčit v další kapitole této příručky.

Hledej oporu v nejvyšší Pravdě a Lásce

- Aktivita vede k hlubšímu ukotvení s myšlenkami vtělenými do skautského slibu a zákona - tedy něčeho, co se v roli vedoucích, zejména skautů a skautek, snaží jejich vedoucí předávat dál.

Naplňuj heslo Sloužím

- V jeho praktických důsledcích se neliší od toho, co se děje ve výchově v mladších výchovných kategoriích. V RS heslu jde vlastně o přenesení tří skautských principů (odpovědnosti vůči sobě, okolí nejvyšší pravdě a lásce) do jednoho hesla. Jen u RS jde více o vědomou práci v naplňování těchto principů. Rover inspirován touto prací na sobě i ve svém okolí může snáze přenášet ony principy i svým mladším svěřencům. Pokud to vztáhneme na druhý princip, tak i pomoc svému okolí a služba je něco, co mohou RS uplatňovat společně se členy svého oddílu. Navíc samotná pomoc u oddílu je naplňováním tohoto principu.

Buď vzorem a inspirací svému okolí

- Synergie je obrovská! Tento úkol přímo reaguje na skutečnost, že RS se potkávají s mladšími členy a jsou jim přirozenými vzory.

Pro vedení každé věkové kategorie je to platné. Avšak s postupující věkem více relevantní (nejvíce tedy se skauty a skautkami).

● Projekty a výzvy (+ odborky)

Další kapitola příručky (Programové nástroje - synergie jedna báseň!) se věnuje jenom tomuto tématu. Od seznámení s nástroji po práci s nimi v kombinaci s oddílem. Předznamenujeme však, že do výzev či projektů mohou spadat i náměty týkající se právě oddílové či střediskové činnosti, jako je např. sebevzdělávání za tímto účelem (čekatelský lesní kurz aj.). Navíc výzvy a projekty se svými tématy odvíjí od výchovných kompetencí (a ty jsou pro všechny skautské kategorie jednotné - jen se pohybují na škále obtížnosti stále nahoru). Rozvíjím-li sebe v nějakém tématu na roverské úrovni, velmi snadno pak mohu předávat na trochu "nižší" úrovni své know-how a nadšení mladším členům, kterým to beztak předávat v rámci jejich výchovy mám.

Snáze se aplikuje s věkově bližšími skupinami (snáze propojím svou RS výzvu se skautským programem než například s vlčáckým). Ale je třeba dávat pozor na adekvátní úroveň programu a tzv. vykrádání programu pro mladší věkové kategorie. Pamatujte, že vodítkem úrovně náročnosti vám jsou kompetence skautské výchovy pro daný věk nebo vám s tím může pomoci oddílový vedoucí.

● Puťáky

Zadání zní alespoň 3 víkendové puťáky. Kdo říká, že takovéto toulky a výlety nemohou probíhat i se skautským oddílem? Mohou. Ale! Důležité je si připomínat, že puťáky s vrstevníky a s vyšší náročností jsou důležitým prvkem roverské výchovy (ne náhodou je s nimi spojená roverská symbolika, včetně názvu). Nezapomínejme, že pro dospívající je vytržení od oddílových povinností a bytí v přírodě, ať už o samotě, nebo s vrstevníky, důležitým rozvojovým impulsem v osobním růstu po duchovní a duševní stránce.

Avšak i výlety s oddílem rozvíjíme roverské já. Prohlubujeme praktické dovednosti pro pobyt v přírodě a vztah k ní. I sama četnost výletů s oddílem nám pomáhá se více “odměštit”. Považujme však toto spíše jako příjemný akcelerační naší vazby s přírodou a snažme se puťáky mít i výhradně se svými vrstevníky.

Hledáme-li příklad vhodného propojení, tak lze uskutečnit samostatné roverské přespaní pod širákem v rámci oddílové výpravy.

Zde se větší propojení děje spíše jen u puťáků se skautskou výchovnou kategorií, nejméně jde o průnik s benjamínky.

PROVÁZEJÍCÍ RS

- Projekty a výzvy
- Být průvodcem
- Vedení projektu

● Projekty a výzvy

V tomto věku se RS stále rozvíjí v pěti oblastech a jeho šestnácti tématech. Projekty, výzvy, odborky a kurzy (pro tento věk zase trochu jiné) jsou tu i pro starší. Platí, co bylo zmíněno výše u Putujících RS, synergie s oddílem je velká a věnuje se jí celá další kapitola příručky.

■ Viz, co bylo zmíněno výše u projektů a výzev..

● Být průvodcem

Úkol půl roku někoho provázet může být naplněn více formami: vedle provázení mladšího RS, to může být právě provázením v oddíle mladších členů, nebo patronování odborky skautovi či skautce.

■ Ve vedení všech věkových kategorií funguje stejně.

● Vedení projektu

Je dobré si pamatovat, že projekty mohou dělat s jakýmkoliv týmem. Nemusí jít tedy jen o projekt mé roverské skupiny, ale třeba o tým lidí z oddílové rady/střediskových činovníků. Takové vedení tábora mladších členů je vlastně vedení poměrně velkého projektu a lidí.

■ Ve vedení všech věkových kategorií funguje stejně.

2. PROGRAMOVÉ NÁSTROJE

SYNERGIE JEDNA BÁSEŇ!

Nyní se podíváme na otázku: jak tedy jít roverskou cestou za pomoci jeho výchovných nástrojů a vedle toho vést oddíl?

Tomu pomůže drobné zorientování v RS nástrojích a jejich principech a navedení na to, jaké si vybírat (či tvořit), když zároveň vedu oddíl a chci, aby mi to bylo nápomocné i tam.

Rychlý přehled v RS nástrojích

Hlavní roverské programové nástroje jsou výzvy a projekty. Vedle toho stále platí, že si roveři a rangers mohou plnit odborky.

Výzva - pro jednotlivce	Projekt - pro skupinu	Odborky - staň se expertem
Osobní zkouška, která vede k poznání sebe sama, překonání se a k dalšímu osobnímu rozvoji. Jde o vědomý posun jednotlivce - rovera či rangers!	Zjednodušeně řečeno jde o skupinovou/týmovou obdobu výzvy. Vedle osobního rozvoje skrze různé nové role, cílíme na osvojení týmové spolupráce, efektivní komunikace, ale také přátelských vztahů. V projektech lze společně pracovat na větších úkolech - více lidí více zvládne!	Umožňují prozkoumat vybranou oblast do hloubky, stát se v ní odborníkem*odbornicí a průvodcem*průvodkyní ostatních. Jde o sadu x-úkolů, kterým jedinec prokáže svou znalost, dovednost a zájem v daném tématu.

Odborky jsou předem definované a lze je nalézt na webu odborky.skaut.cz (jde o ty samé jako pro skautský věk).

Zatímco výzvy a projekty jsou v rukou samotných roverů, rangers a jejich společenství. Sami si nastavují v čem a jak do hloubky se chtějí posouvat či jaký projekt se skupinou podniknou. Pro inspiraci však slouží [Databáze projektů a výzev na Rovernet.cz](#).

Na co myslet při roverském rozvoji?

Ideálem roverské cesty je rovnováha - současný rozvoj v několika skautských oblastech. Základním nástrojem pro tuhle rovnováhu je 5 oblastí (rozdrobených na 16 témat). Více o nich [na Rovernetu](#).

Při plánování roverské činnosti (např. akce na půlrok či rok), by tahle témata/oblasti měly být na očích, aby si roverské společenství (i každý jednotlivec) mohli pohlídat, že něco podstatného neopomíjí.

V praxi si tedy individuálně pojmenovat témata, kde cítím největší mezery (či jsou nejvíce lákavá/aktuální) a podle nich hledat výzvy a odborky, či (v kombinaci s ostatními) projekty.

Aby byla výzva či projekt skutečně výchovným nástrojem, je dobré držet se 3 pravidel pro jejich tvorbu:

Vyváženost	Přiměřenost	Reflexe
Soustřed' se na všechny oblasti roverské cesty	vybírejte si aktivity lehce za hranicí komfortu (ani příliš snadné, ani nedosažitelné)	ohlížejte se a zhodnocujte, kam tě nová zkušenost posunula

V Databázi sice najdete desítky inspirací, ale je třeba k námětu přistoupit s vědomím těchto pravidel.

- přesný cíl a podobu námětu upravíte dle pravidla “přiměřenost”,
- jeho průběh a co jste se na tom naučili “reflektujete”
- a s výběrem dalších námětů myslíte na pravidlo “vyváženosti”.

Databáze tomu jde i naproti tím, že obsahuje:

- filtrování se všemi oblastmi roverské cesty (i jejich tématy)
- a plnění výzvy či projektu navádí ke změně cílů, plánování i reflexi.

Jak jdou roverské nástroje kombinovat s působením u oddílu mladších členů?

S odborkami to jde raz dva!

Zde je synergie přímo hmatatelná → roverská stejně jako skautská věková kategorie používají stejný nástroj i jejich nášivky. Například na táboře RS mohou jít do plnění společně se skauty a skautkami.

Dále se nabízí, že roveři mohou být patrony odborky někomu mladšímu a plní si tím i jednu z roverských doporučení pro věk Provázejících RS: Provázej (viz výše v kapitole Roverská cesta).

Propojené kompetence pro všechny skautské věkovky hrají do karet!

Konkrétní téma a cíle výzvy či projektu si definují roveři sami - a pokud vedou oddíl, mohou témata promyšleně propojovat. Aneb, chceš se jako rover věnovat digitální gramotnosti? Udělej z toho výzvu pro sebe a zároveň program pro děti! Výchovné kompetence, z nichž výzvy v databázi vycházejí, jsou totiž pro všechny věkové kategorie společné – jen ve svých projevech mají různou hloubku.

Konkrétní výzvy a projekty v databázi na Rovernetu jsou vytvořené tak, že pokrývají všechny skautské kompetence a většinu konkrétních projevů pro roverský věk. Pokud si tedy RS vybere výzvu či projekt z databáze, je velmi pravděpodobné, že téma bude rozvíjet i kompetenci mladších členů. Stačí jen zvolit přiměřenou úroveň či vhodný výsek z tématu. Pomůže mrknout se např. do stezky pro danou věkovou kategorii.

Víte, že v databázi projektů a výzev je štítek oddíl friendly?

Náhledové karty na Rovernetu obsahují i označení “oddíl friendly” u projektů a výzev, které lze snadno spojit s činností oddílů mladších členů.

30 TIPŮ DO CELÉHO ROKU

Vybíráme tři desítky tipů z databáze Rovernetu (mix 15 výzev a 15 projektů a všech oblastí roverské cesty), na kterém lze ukázat, že roverské nástroje jdou s oddílem snadno propojovat. A to celoročně! Rozložení výzev a projektů zde odpovídá tomu, jak se může hodit jejich využití od podzimu do léta.

Legenda ke třiceti tipům

výzva

projekt

Oblasti roverské cesty:

- -OBJEVUJ VLASTNÍ FYZICKÉ
A DUŠEVNÍ MOŽNOSTI
- -HLEDEJ PRAVDU
- -NAVAZUJ DOBRÉ VZTAHY
- -HLEDEJ VLASTNÍ MÍSTO VE SPOLEČNOSTI
- -NAJDI VLASTNÍ VZTAH K PŘÍRODĚ

Cílové skupiny:

VaS = vlčata a světlušky

SaS = skauti a skautky

OR = oddílová rada

SR = středisková rada

Videoinstruktáž

VaS, SaS, rodiče

Může jít například o krátkou vtipně podanou instruktáž k přežití v přírodě pro nováčky, videoprohlídku klubovny nebo propagační video k náboru.

PODZIMNÍ

Vedení porad

OR/SR

Trénink komunikačních a organizačních skills
potrénuj třeba na oddílové radě.

(Děs)informace

SaS

Z hlubšího ponoření do tématu snadno vytvoříte program pro mladší členy, navíc jich už pár je i na Chystámprogram.cz

Roverský/střediskový časopis

VaS, SaS

Kreativní počín do jehož realizace i konzumace snadno zapojíte i další oddíly - co taková rubrika pro každý váš oddíl? fotokomiks či křížovka?

Landart

SaS

Snadno propojíš s plněním úkolu ve 2. stupni skautské stezky u svých skautů a skautek.

Sázení stromků

VaS, SaS, rodiče

Do toho snadno nadchnete i mladší skauty. Každý oddíl může mít také svůj strom a chodit se na něj dívat!

Po uši ve skautu

benjamínci, VaS, SaS

Ze sluchátek do myslí a z myslí do praxe. Inspirace pro rozvoj skautských hodnot u sebe i v pedagogických otázkách, které řešíme u oddílu mladších členů.

Patronáty

VaS, SaS

Projekt, do něhož zapojíte všechny generace!

ZIMNÍ

Co se děje ve světě

SaS

Využij svých znalostí (ať už v tématu médií nebo společenských tématech) a předej je hravou formou dál. Snadno tak posílíš i kompetence mladších členů v oblasti svět okolo nás.

Udržitelné dárky

VaS, SaS

Vaši osobní výzvu můžete přenést snadno i na schůzku mladších členů: vyrobte společně například vánoční pytlíčky/krabičky na zabalení dárků, nebo drobné dárky (svíčky, náramky apod.)

Knihovna duchovní výchovy

VaS, SaS, střediskoví činovníci

V knihovničce (ať už online či fyzické) vytvořte sekci i vlčata a světlušky a skauty, skautky.

Skautský ples

rodiče, střediskoví činovníci

“Smím prosit” už se v roverském věku nosí! Ideální prostor pro sebevyjádření dospívajících i radost celého střediska!

Získávání zdrojů

VaS, SaS, střediskoví činovníci, sponzoři

Zapojit se do financování aktivity pro vlastní středisko skrze netradiční fundraisingovou kampaň, tvorbu videí, výrobu a prodej výrobků - to je win-win!

Teplota a světlo pro Ukrajinu

Do výroby i tématu světla a tepla, které pomáhá snadno zapojíte i mladší členy vašeho střediska.

Jsme jedné krve

SaS

Propojitelné s programem pro mladší členy - pomoz jim díky tvému vzoru splnit úkol ve 2. stupni stezky.

JARNÍ

Nastřádané putování

SaS

Lze spojit s oddílovými výpravami a navázat na plnění odborky

Cestovatel/ Cestovatelka.

Skautské vzdělávání

VaS, SaS

Ve společenství roverských vrstevníků a zkušených lektorů posuneš svou skautskou inspiraci a motivaci pro oddíl na vyšší level!

Nový kolektivní sport

VaS, SaS

Vybrat si nový neotřelý sport, prozkoumat jeho zajímavosti, sehnat pomůcky, naučit ho sebe a mladší členy? Win-win, při které uspokojíte tělo i kreativní duši! Navíc pro SaS splněný úkol č.9 z 2. stupně skautské stezky.

Obec s příběhem

SaS

Kam vezmeš svůj oddíl na výpravu? Co třeba tam, kde se snadno můžeš stát vypravěčem příběhů díky této výzvě? Z toho jim kape splnění úkolů z 2. stupně skautské stezky: Příběhy našeho světa.

Zasad' se!

VaS, SaS, střediskoví činovníci

Rozjedte blahodárny projekt, do jehož péče se mohou zapojit i oddíly mladších členů a získat tím cenné dovednosti a suroviny.

Lanové překážky

VaS, SaS

Snadno zapojitelné do programu pro mladší členy, třeba na táboře.

Charitativní swap

SaS, rodiče, střediskoví činovníci

Do protřizení věci a účasti na akci lze snadno zapojit i oddíl mladších členů a jejich rodiny. Stejně tak téma, které tím podporujete můžete programem oddílům předat snáze díky zážitku!

Kalendář s fotkami přírody

VaS, SaS, rodiče, sponzoři

Fotťe na roverských i oddílových výpravách. Roveři i mladší členové se na tom naučí vnímat krásy a proměny přírody a středisko má na konci roku pěkný dárek, třeba pro sponzory!

(PŘED)TÁBOROVÉ A LETNÍ

Výroba hry

VaS, SaS

Vyrobte hru, kterou můžete hrát s mladšími skauty a skautkami. Win-win! Co třeba vlastní Dixit kartičky, Skautské kvarteto aj?

Protos

VaS, SaS

Vyraž na akci, kde načerpáš inspiraci do svého osobního života i jak duchovní hodnoty předávat v oddíle.

Dramatizace slibu a zákona

SaS

Z toho bude skvělé představení třeba na vánoční oddílovou výpravu nebo k táborovému ohni.

Neplýtvám jídlem

SaS účastníci tábora

Využij své know-how i v oddílovém životě (vytvoř na téma hru, zaveď pravidla do oddílové praxe, na táboře ...) – můžeš tak pomoci skautům a skautkám s úkolem ve stezce.

Aktivismus v písni

SaS účastníci tábora

Využitelný na táboře. Lze skládat i z oblíbených písní členů oddílů, zapojit je do tvorby a využít jej k malé osvětě. Už jste se u táboráku se skauty a skautkami bavili o významu písní, které běžně zpíváte?

Táborová stavba

VaS, SaS

Kreativní projekt pro roverstvo, který ocení všichni na oddílovém táboře!

Kuchař*ka na táboře

VaS, SaS

Koordinovat kuchyň na táboře je výzva, která se hodí do praktických skills dospívání i do oddílových rolí!

A tím to nekončí!

Další propojení s výzvami a projekty a působením u oddílu, může vypadat třeba takto:

Stanov si vlastní výzvu spojenou s vedením oddílu. Může jít např. o:

- dochvilnost a příprava na oddílové rady,
- podcast o komunikaci a o vztazích,
- vedení tábora, zdravotník,...,
- vyrobím/opravím rojovou/smečkovou hůl.

Stanovte si vlastní projekt spojený s vedením oddílu. Může jít např. o:

- posílení vnímání přírody/rozmanitosti/duchovna u mladších členů,
- vzdělávání oddílové rady,
- teambuilding oddílové rady,
- navrhne a vytvoříme na oddílová trička/nášivku/merch.

Vyraž na vícedenní čekatelky či vůdcovky. Když si vybereš lesní podobu kvalifikačních kurzů jistě ti to dá hodně i do rovingu, skrze:

- setkání s roverskými vrstevníky,
- drobné zážitkové programy, které můžeš snadno převést do oddílu,
- samotná účast může být roverskou výzvou (směřuje to do mnoha oblastí roverské cesty: od rozvoje duševních a kompetencí, po sociální a komunikační dovedností).

Důležitý dodatek a připomínka:

Témata výzev a projektů mají odrážet primárně potřeby osobnostního rozvoje. Je bezvadné vidět, že některé se potkají v tom, co lze v oddíle dělat (toto nasvícení je záměrem příručky, kterou právě čtete), jiné ale ne. Pokud bude výběr omezen jen na to, co jde dělat při oddíle, jdeme proti smyslu a prvnímu východisku příručky *Oddíl roverům nestačí*.

Jinými slovy, jsou věci, které roveři a rangers potřebují a v oddíle na ně prostor moc není (namátkou navazování vztahů, náročnější hodnotové hledání, ...). S rovery a rangers je nutné aktivně pracovat, hledat, co pro sebe potřebují, a až pak může nastat úvaha, co z toho jde propojit s oddílem. Pokud se začne úvahou obrácenou - tedy nejprve co lze propojit s oddílem - tak pravděpodobně budou časem postrádat témata, která jako RS ve své činnosti potřebují.

A připomeňme na tomto místě i druhé východisko příručky *Oddíl se do roverské cesty vejde*. To nám dodá potřebnou víru a směr, jak se v této zapekklité otázce zorientovat.

Výslednicí těchto připomenutých východisek je, že:

„oddíl není roving, ale v oddíle lze najít dost rovingu“

Pojďme tedy ještě hledat čas i na “čistý” roving spolu s třetí a poslední otázkou této příručky.

3. A KDE NA TO VZÍT ČAS PŘI ODDÍLOVÝCH AKTIVITÁCH?

“A kde na to při všech těch oddílových a střediskových aktivitách vzít čas? My bychom rádi, aby měli svůj vlastní program a čas s vrstevníky - ale poradte, kde ho brát?”

Přinášíme pár tipů z praxe na tu nejčastější otázku. Některé vyžadují větší plánování, některé jsou drobnější, ale přesto dělají drobné důležité kroky k postupnému zlepšení situace. Nechte se inspirovat.

Poměr roveringu - zohledněte při plánování skautského roku

Když plánujete skautský rok, zamyslete se, kolik je v oddílové radě lidí ve věku 15-24 let. Hodně, že? Zohledněte to a zkuste do plánování akcí zanést i “roverské rezervace”. Ptejte se: Je v tomto roce Obrok? Jaký víkend vychází na MiQuik? Save the dates! Výhodou je, že roverská činnost může mít různé formy a časy (někdy víkend, jen neděle, všední podvečer a někdy puťák, jindy Obrok, divadlo, frisbee, apod.). Různé časy v průběhu týdne a roku nabízí větší variabilitu v kombinování s oddílovým životem. Myslete na ně - třeba s poměrem na každých pět hodin akcí pro skauty, jedna pro rovery.

Každý poslední víkend patří roverům

Domluvte si na střediskové radě, že např. každý poslední víkend v měsíci a nebo jednou za dva měsíce patří roverům. Oddíly ani středisko neplánují své akce na tato data a nedojde ke kolizi.

Družinový systém - lék i na rovering!

Funkční družinový systém je sice běh na dlouhou trať, ale posílení roveringu je dalším ze série důvodů, proč o něj usilovat. Jak to?

- Je-li díky družinovému systému posílený prvek delegování (mladší si dělají více program sami) a odpovědnost za chod oddílu a tábora, mají tak RS volnější ruce pro svůj program. Např. na táboře běží družinový den a RS mají svůj program, obdobně i na víkendové výpravě, ...).
- Pakliže se v družinovém systému RS naučili přebírat odpovědnost, pak realita roverského společenství bude spíše o tom, že jednotliví RS přebírají aktivitu oproti nežádoucímu formátu "jeden rover(sky vedoucí) to tlačí".

Ukousněte kousek oddílové rady

Vytvořte roverský časoprostor v rámci oddílových rad. Je více cest. A) Zefektivněte oddílové rady (program připravený dopředu, před-diskutované návrhy, moderovaná diskuze atd.) a vyhradte na konci čas na volný/ roverský program.

B) Některé oddílové rady naplánujte např. o hodinu delší a věnujte ji roverskému programu.

Možná může být náročné věnovat na oddílových radách speciální prostor pro rádce a zároveň i roverský program. Můžete proto například zvážit střídavý systém: jednou podpora pro rádcování, jednou pro rovering.

Tábory patří i roverské výchově!

Na běžném oddílovém táboře vytvořte prostor pro rozvoj a společný čas roverů a rangers.

Existují různé možnosti:

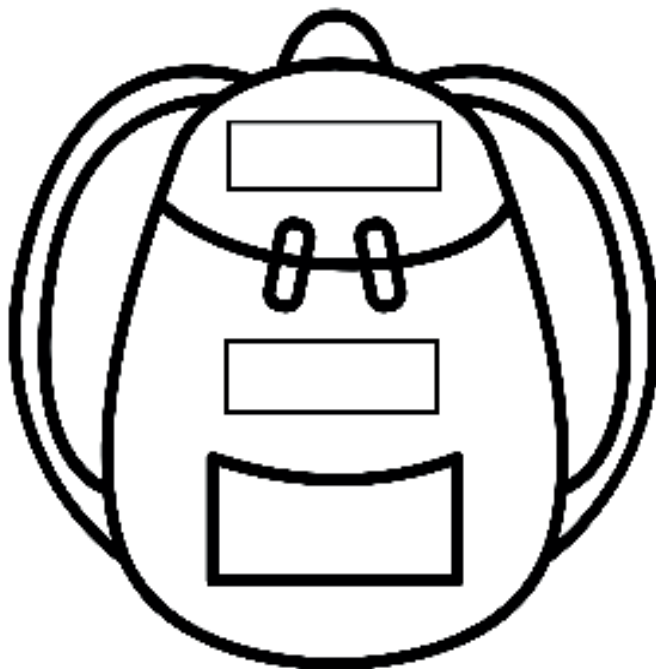
- **Roverský časoprostor.** Jde o dopředu vyjednaný čas v harmonogramu pro RS na táboře, kdy mají svůj program. Např. během družinového programu. Nebo využijte den/odpoledne, kdy zvete externisty/bývalé členy oddílu, kteří zajišťují program pro mladší a RS mají prostor pro sebe (nebo přímo pro ně mohou program připravit lidé zvenčí).
- **“Před tábor” a “po tábor”.** Na tábor napojte pár dní pro RS - zůstávají buď na tábořišti popř. vyráží na vlastní puťák.
- **Roverské večery.** Po uspání dětí se mohou RS věnovat svým aktivitám. Zacházejte s nimi opatrně: nemějte je každý večer a dávejte si pozor na vyhrazený čas, který by neměl být moc dlouhý, aby byli roveři a rangers druhý den odpočatí.
- **Samotvorky od dětí.** “Korbo na táboře” - nechte děti nabídnout ostatním to, co je baví, co umí a jen nastavte pravidla pro tržiště aktivit. Do něj pak RS vedoucí nemusí nijak vstupovat a mají prostor pro sebe.
- **Táborový “babysitting”.** Sousedíte přes řeku s dalším táborem? Dohodněte se, že uděláte společný turnaj v přehazované, nebo jeden den obstaráte oddíly vy a další oni a v odpočinkovém čase, kdy tvoří program druhý tábor, si vyhradíte čas na roverský program.

A jak čas roversky využít?

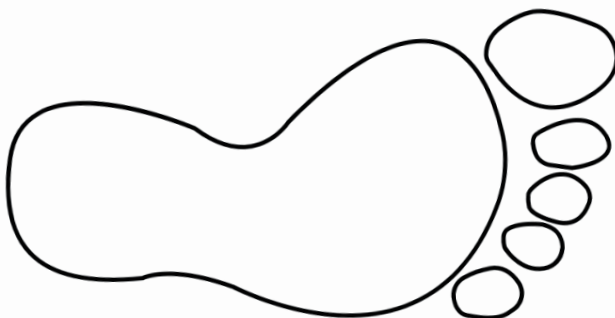
- **Volitelné výzvy.** Inspirujte se databází projektů a výzev a nějaké vhodné během léta jim nabídněte (pravidelné otužování, meditace, ...), nebo ved'te k tomu, ať si je sami vytváří. Co nějaká sdílená roverská nástěnka v tee-pee, kde si své výzvy evidují?
- **Táborový projekt.** Táborová pec, zajímavá vázaná stavba, sauna, společné dílo, které bude ostatním členům k užítku. Jdou i šikovně doprovodit dalším programem. Naučit se péct housky, vytvořit saunový rituál a udělat osvětu o zdravotních efektech saunování apod.
- **Vstupní rituál.** Jedno dopoledne/večer/noc, kdy se roveři zcela odeberou mimo tábor a prožijí si rituální vstup do roverské etapy.
- **Jakýkoliv jiný rituál.** Obnovení slibů, vytvoření vlastních roverských slibů, prožití symboliky a identity kmene.
- **Diskuzní večer.** Pozvěte si zajímavého hosta k tématu, které rovery zajímá, promyslete strukturu a otázky. Vytvořte mu*ji táborové poděkování.
- **Vlastní výlet.** Jen pro rovery a rangers. Dojděte někam daleko, nebo naslepo, zažijte trochu nepohodlí a nebo buďte někomu po cestě nápomocní.
- **Roverský program dle jejich chuti** - nechte je si zabalit vlastní vybavení, které přes rok používají (lezecké vybavení, lakrosky...) a dopředu vyhrad'te v harmonogramu časové bloky, kde si vymyslí svůj vlastní program a nebo jim nějaký zajímavý program nabídněte.

Vykroč na cestu s dobrou výbavou

Do batůžku si napiš 3 věci, které si odnášíš, že bys mohl*a dělat/zohlednit a posílit roverský program u roverů a rangers působících při vedení oddílu mladších členů.

Do lidské stopy si napiš jeden konkrétní (ideálně termínovaný) krok, který uděláš jako první.

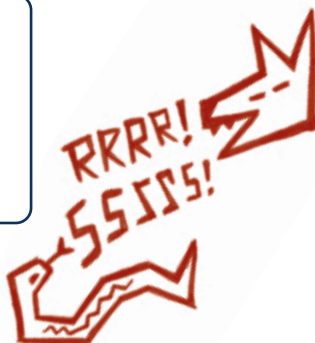
Ulož si 2 zdroje, které ti jsou vždycky k ruce:

Rovernet.cz je místo,
kde najdeš vše
o rovingu

@rovernet_cz -
instagramový profil
pro sdílení inspirace,
novinek a zážitků
z roverského světa

Příručku vytvořila Markéta Musilová - Blecha, s pomocí:
Jakub Tesař - Tesák, Anežka Bednářová, Kateřina
Slavíková, Martina Hanyková.

Rok vzniku: 2025